

Арренидџе

ТЕЛЕГРАМА

**МВР на Република Македонија
Кабинет на Директорот на БЈБ**

Шифрирано-Отворено

(итност)

Број 4344
24.07.2002 година
Скопје

13529

ДО: Оддел за крим полиција, Оддел за полиција, СВР за град Скопје сите СВР, ОВР и ПС во РМ и Сектор за аналитика и истражување.-

Ве известуваме дека во период од 15 до 19 јули 2002 година, во Република Македонија престојуваше делегација на Европскиот Комитет против тортура, која и покрај инструкциите дадени во телеграмата бр. 4043/10.07.2002 година од Кабинетото на Министерот во поедини СВР, ОВР и ПС констатира присуство и употреба на нестандартни средства за присилба.

Уште еднаш укажуваме на почитување на правата на лицата приведени, задржани или лишени од слобода во полициската постапка со задолжително предочување на нивните права на јазикот кој го зборуваат (Телеграма бр. 4129/12.07.2002 година), хронолошко евидентирање во дневникот за настани и Регистерот за лица приведени, задржани или лишени од слобода во ПС (Телеграма бр. 420/30.01.2002 години) како и професионален и службен однос без употреба на нестандартни средства за присилба.

Се задолжуваат Раководителите на СВР, ОВР, ООР и ПС на службен состанок на кој ќе се води Записник, да ја разработат Уредбата за употреба на средства за присилба и огнено оружје и ги запознаат потчинетите со насоките дадени во телеграмата, извршат контрола во просториите, бироата, касите и се отстранат сите нестандартни средства за присилба од нив како и постојано одржување на хигиената и уредноста во просториите за задржување на задоволитено ниво.

Контролата над спроведувањето и постапувањето по насоките од телеграмата во ООР и ПС ќе ја вршат Одделот за крим. полиција и Одделот за полиција, кои за пронајдените недоследности ќе преземаат соодветни мерки.

ДИРЕКТОР НА БЈБ

Горан Митевски

Горан Митевски

примена на: датум _____, час и минут _____, примил _____ предал _____
датум _____, час и минут _____, примил _____

ТЕЛЕГРАМА

МВР на Република Македонија

Оддел за Полиција

Бр. 4129.

12.07.2002 година

Скопје

»ОИ« Шифрирано-Отворено

ДО

СВР ЗА ГРАД СКОПЈЕ (СИТЕ ОВР И ПС) И СИТЕ СВР,
ОВР И ПС ВО Р МАКЕДОНИЈА, ДОЦ НА МВР И СЕКТОР
ЗА АНАЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Ве известуваме дека на 13.07.2002 година, со вонредна пошта од МВР ќе Ви бидат дистрибуирани потребен број на обрасци »ПОУКА ЗА ПРАВАТА« за лица лишени од слобода и задржани во Полиција. Обрасците »ПОУКА ЗА ПРАВАТА« се изготвени во пластифицирана форма, обележани во левиот агол со различна боја со текст од седум јазика и тоа на: македонски, албански, турски, српски, влашки, ромски и англиски.

Се задолжуваат Раководителите на СВР и ОВР(Раководителите на Одделенија за полиција) по прием на обрасците да организираат соодветна распределба во секоја ПС и на работен состанок со сите раководни и одговорни работници од ПС кои работат со лица задржани и лишани од слобода, а посебно со Дежурната служба, да се разработи начинот на поучување за правата во полициската постапка по што се сочини Записник од состанокот.

Пластифицираните обрасци на 7 јазика, задолжително да стојат во Дежурната просторија каде лицата лишени од слобода и задржани ќе бидат информирани за своите права на јазикот кои го зборуваат, а по други канцеларии во недостиг на обрасци може да изготвите фотокопии на обрасците.

Примената на обрасците да отпочне со денот на добивањето 13.07.2002 година и се усогласи со Одредбата на чл. 3 од ЗКП содржина во Регистрот за приведени и задржани лица во ПС и

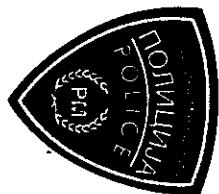
насоките од телеграмата на Министерот за внатрешни работи
бр. 4043 од 10.07.2002 година.

Постапката со примената на обрасците веднаш по
дистрибуцијата ќе биде непосредно следена од Одделот за
полиција во МВР.

ПОТСЕКРЕТАР НА ПОЛИЦИЈА
Генерал мајор, Зоран Јовановски

Министерство за внатрешни работи на Република Македонија

ПОУКА ЗА ПРАВАТА

Оваа поука ги сумира одредбите содржани во Уставот на Република Македонија, Законот за внатрешни работи, Законот за кривична постапка и Правилникот за вршење на работите на Министерството за внатрешни работи во врска со вашите права додека сте лишени од слобода и задржани во полиција. Ако сакате подетални информации, можете да побарате да ги консултирате овие прописи.

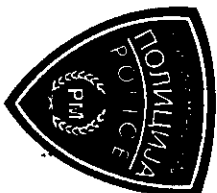
Текстот со големи букви треба да им се прочита на задржаните лица од страна на надлежниот полициски службеник пред да се врачи поуката.

ИМАТЕ ПРАВО:

1. **ДА БИДЕТЕ ИЗВЕСТЕНИ НА ЈАЗИК ШТО ГО РАЗБИРАТЕ, ЗА ПРИЧИНИТЕ ЗА ЛИШУВАЊЕ ОД СЛОБОДА И ЗА КАКВО И ДА Е ОБВИНЕНИЕ ПРОТИВ ВАС**
2. **ДА МОЛЧИТЕ И ДА НЕ СВЕДОЧИТЕ ПРОТИВ СЕБЕ ИЛИ СВОИТЕ БЛИСКИ**
3. **ДА СЕ СОВЕТУВАТЕ СО АДВОКАТ И ДА ИМАТЕ БРАНИТЕЛ ЗА ВРЕМЕ НА ИСПИТУВАЊЕТО**
4. **ДА БИДЕ ИЗВЕСТЕНО ВАШЕТО СЕМЕЛСТВО ИЛИ ДРУГО ЛИЦЕ ПО ВАШЕ БАРАЊЕ**
5. **ДА БИДЕТЕ ПРЕГЛЕДАНИ ОД ЛЕКАР**
6. **НАЈДОЦНА ЗА 24 ЧАСА ДА БИДЕТЕ ИЗВЕДЕНИ ПРЕД СУДИЈА**

НА ОВИЕ ПРАВА МОЖЕТЕ ДА СЕ ПОВИКАТЕ ВЕДНАШ ИЛИ ТОА ДА ГО СТОРИТЕ ВО КОЕ БИЛО ВРЕМЕ ДОДЕКА СТЕ ЗАДРЖАНИ

Ministry of Interior of the Republic of Macedonia

NOTICE TO DETAINED PERSON

This notice summarises provisions contained in the Constitution of the Republic of Macedonia, Code on Criminal Procedure, Law on Internal Affairs and the Rulebook for Ministry of Interior regarding your entitlements whilst in custody. If you require more detailed information please ask to consult those regulations.

The section in capital letters is to be read to the detained person by the Custody Officer before giving the notice to the detained person.

YOU HAVE THE RIGHT TO:

1. **BE INFORMED, IN A LANGUAGE WHICH YOU UNDERSTAND, OF THE REASONS FOR YOUR ARREST AND OF ANY CHARGE AGAINST YOU**
2. **REMAIN SILENT AND NOT TO TESTIFY AGAINST YOURSELF OR YOUR RELATIVES OR FRIENDS**
3. **SPEAK TO AN INDEPENDENT LAWYER AND HAVE COUNSEL PRESENT DURING QUESTIONING**
4. **HAVE SOMEONE INFORMED THAT YOU HAVE BEEN ARRESTED**
5. **MEDICAL ATTENTION**
6. **BE BROUGHT BEFORE A JUDGE WITHIN 24 HOURS OR TO BE RELEASED**

YOU MAY DO ANY OF THESE THINGS NOW, BUT IF YOU DO NOT, YOU MAY STILL DO SO AT ANY TIME WHILST DETAINED AT THE POLICE STATION

Права помош

• Можете да зборувате со адвокат во кое било време, денје или ноќе.

Ако немате свој адвокат, или не можете да стапите во контакт со него, побарајте да ја видите листата на локалните адвокати. Адвокатот може да дојде да Ве види во полициската станица.

Ако полицијата сака да Ве распрашува, можете да побарате адвокатот да биде присутен. Без да зборувате претходно со адвокат, полицијата може да Ве распрашува само доколку адвокатот не се појави во рок од 2 часа од моментот кога е известен. Затоа, ако адвокатот не се појави во разумен рок, побарајте полицијата повторно да го контактира.

Ако сакате адвокат, веднаш кажете му тоа на надлежниот полициски службеник. Правен совет може да барате во кое било време додека сте задржани. Дури и ако прво сте ѝ кажале на полицијата дека не сакате адвокат, можете да се предомислите во секоје време. Полицијата во таков случај ќе го запре распрашувањето за време не подолго од 2 часа од моментот кога Ви е овозможено да го известите адвокатот.

Право некој да биде известен за вашето задржување

Имате право на ваше барање (на државен трошок) да се известат член на вашето семејство или друго лице по ваш избор, што е можно поскоро, за тоа каде се наоѓате.

Лекарска помош

Ако страдате од болест што бара медицински третман треба да ѝ кажете на полицијата што е можно поскоро. Полицијата ќе обезбеди таква згриженост. Но иако полицијата може да смета дека не Ви е потребна помош од лекар, секогаш може да барате контакт и посета од вашиот матичен лекар или од Прва помош.

Контакт со вашата амбасада

Ако сте странски државјанин, имате право да ја контактирате амбасадата или конзулатот на вашата земја. Полицијата ќе Ви помогне да стапите во контакт со амбасадата или конзулатот или со друг претставник со дипломатски статус кој ги застапува интересите на вашата земја.

More information is given below:

Right to legal advice

You can speak to an independent lawyer at the police station at any time, day or night.

If you do not know a lawyer, or you can not contact your own lawyer, ask to see the list of local lawyers. If the police want to question you, you can ask for the lawyer to be there. If there is a delay, ask the police to contact the lawyer again. Normally, the police must not question you until you have spoken to the lawyer. However, the police may question you without a lawyer being present if he/she does not show up in 2 hours since he/she has been informed.

If you want to see a lawyer, tell the police officer at once. You can ask for legal advice at any time during your detention. Even if you tell the police you do not want a lawyer at first, you can change your mind at any time. In such case, the police will stop the questioning but for no longer than 2 hours since the lawyer has been informed.

The right to have someone informed of your detention

You may on request have a family member or other person known to you, or who is likely to take an interest in your welfare, informed at public expense as soon as practicable of your whereabouts.

Medical attention

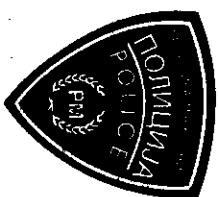
If you suffer from a disease requiring treatment you should tell the police as quickly as possible. If the police deem that you need medical attention, the police will ensure that you are given such attention. Although the police may deem that you do not need medical attention, you have a right to contact and receive a visit by your own doctor or the emergency medical centre. The police know the number of the emergency medical centre.

Contact with your embassy

If you are a foreign national, you have the right to contact the embassy or consulate of your country. The police can help you get into contact with the embassy or the consulate or other representative with diplomatic status entitled to protect the interests of your country.

Supported by the British Government through the Human Rights Policy Department of the Foreign and Commonwealth Office.

Makedonya Cumhuriyeti
İçişleri Bakanlığı

HAKLAR KONUSUNDA BILGI

Bu bilgiler Makedonya Cumhuriyeti Anayasasında, İçişleri Yasası, Suç Davası Yasası ve İçişleri Bakanlığının, özgürlükten yoksun kaldığınız ve polis tarafından tutuklu olarak sorguya çekildiğiniz sıralarda görevlerini içeren düzenlemelerde yer alan hükümleri içeriyor. Ayrıntılı bilgiler talep ediyorsanız, bu yasalara danışabilirsiniz.

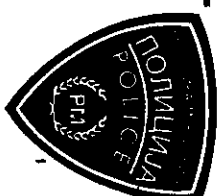
Büyük harflerle yazılı metin, yetkili polis görevlisinden, tutuklu kişilere bilginin (ibretin) iade edilmesinden önce okunmalıdır.

HAKLARINIZ:

1. ANLADIĞINIZ DİLDE, NIÇİN ÖYĞÜRLÜKTEN YOKSUN KALDIĞINIZ VE SİZE NE İLE SUÇLANDIĞINIZ KONUSUNDA BILGI EDİNMEYİZ,
2. SUSMA VE KENDİNİZE YA DA YAKINLARINIZA KARŞI ŞAHİTLİK ETMEME,
3. SORGULAMA SIRASINDA AVUKATLA DANIŞMA VE AVUKAT TUTMA,
4. AİLENİZİ YA DA ARZY ETTİĞİNİZ KİŞİYİ BILGILENDİRME (TUTUK LANMANIZ HAKKINDA),
5. DOKTOR MUA YENESİNDEN GEÇMEK,
6. EN GEÇ 24 SAAT İÇERİSİNDE YARGIÇ ÖNÜNE ÇIKMAK HAKKINIZDIR.

BU HAKLARA HEMEN YA DA TUTUKLU OLDUĞUNUZ MÜDETCİ HER AN BAŞVURABİLİRSİNİZ.

**Ministarstvo unutrašnjih
poslova Republike Makedonije**

POUKA O PRAVIMA

Ova pouka sumira odredbe sadržane u Ustavu Republike Makedonije, u Zakonu o unutrašnjim poslovima, Zakonu o krivičnom postupku i Pravilniku za vršenje poslova Ministarstva unutrašnjih poslova koje se odnose na Vaša prava dok ste lišeni slobode i zadržani u policiji.

Tekst sa velikim slovima treba pročitati osobama zadržanih od nadležnog policijskog službenika pre uručivanje pouke.

VI IMATE PRAVO:

1. DA VAS OBAVESTE, NA JEZIKU KOJI RAZUMETE, O RAZLIKOZIMA LIŠAVANJA SLOBODE I ZA BILO KAKVU OPTUŽNICU PROTIV VAS
2. DA ČUTITE I DA NE SVEDOČITE PROTIV SEBE ILI SVOJIH BLISKIH
3. DA SE SAVETUJETE SA ADVOKATOM I DA IMATE BRANITELJA U TOKU ISPTIVANJA
4. DA OBAVESTE VAŠU FAMILIJU ILI NEKO DRUGO LICE PO VAŠEM ZAHTEVU
5. BITI PREGLEDANI OD LEKARA
6. NAJKASNIJE ZA 24 SATA DA BUDETE IZVEDENI PRED SUDIJOM

NA OVA PRAVA MOŽETE SE POZVATI ODMAH ILI TO MOŽETE UČINITI U BILO KOJE VREME DOK STE ZADRŽANI

Hukuki Yardım

Avukatla gece ya da gündüz, her an konuşabilirsiniz.

Tanıdığınız avukatınız yoksa ya da kendi avukatınıza ulaşamıyorsanız, yerel avukatlar listesini görmeyi talep ediniz. Avukat sizi polis istasyonunda görmeye gelebilir.

Polis sizi soruşturmak istiyorsa, orada avukatın da bulunmasını isteyebilirsiniz. Haberi almasından iki saat sonra Avukatın gelmediği durumda, onunla görüşmeden önce, polis sizi sorgulayabilir. Dolayısıyla, gereken müddette avukatın gelmemesi durumunda, polisten yine avukatınızla temasa geçme talebinde bulunun.

Hemen avukat talep ediyorsanız, talebinizi yetkili polis görevlisine söyleyiniz. Tutuklu olduğunuz sıralarda Hukuki Öğüt her an isteyebilirsiniz. Önceden polise avukat istemediğinizi söylemiş iseniz de fikrinizi her an değiştirebilirsiniz. O durumda polis avukatı bilgilendirdiğinizden 2 saati aşmayacak bir süre için sorgulamaya ara verecek.

Tutuklu Oluğunuzu Birine Haber Verme Hakkı

Nerde bulunduğunuzla ilgili, (devlet hesabına) ailenizden biri ya da tercih ettiğiniz başka kişiye haber verme, isteyebileceğiniz hakkınızdır.

Doktor (sağlık) Yardımı

Tıbbi muamele gerektiren bir hastalığınız olursa, bir an önce konuyu polise bildirmelisiniz. Polis tıbbi yardıma ihtiyacınızı tazdik ettiğinde, size o tür yardımı temin edecektir. Oysa, polis tıbbi yardıma ihtiyacınız olmadığı takdirdeyse bile, her zaman doktorunuzla temas kurma ya da ilk yardımın gelmesini isteyebilirsiniz.

Büyükkelçiliğinizle İletişim (temas)

Yabancı Uruklu vatandaş iseniz, ülkenizin büyükkelçiliği ya da konsolosluguna başvurma hakkınız var. Polis, büyükkelçilik ya da konsolosluk veya ülkenizi temsil eden diğer diplomatik statüsü olan temsilcilerle iletişim kurmanıza yardımcı olacaktır.

Pravna pomoć

Možete govoriti sa advokatom u bilo koje vreme, danju ili noću.

Ukoliko nemate svog advokata, ili ne možete kontaktirati sa njim potražite da vidite listu lokalnih advokata. Advokat vas može posetiti i policijskoj stanici.

Ukoliko policija želi da Vas raspita, možete zahtevati prisustvo advokata. Bez prethodnog razgovora sa advokatom policija vas može raspitivati samo ako se on ne pojavi u roku od 2 sata od trenutka kad je obavešten. Zbog toga, ako se advokat ne pojavi u razumnom roku potražite od policije da ga ponovo kontaktira.

Ukoliko želite advokata, to odmah recite nadležnom policijskom službeniku. Pravni savet možete zatražiti u bilo koje vreme dok ste zadržani. Čak i da ste rekli policiji da ne želite advokata, svakog trenutka se možete predomisli. U tom slučaju, policija će obustaviti raspit, u roki ne dužeg od 2 sata, od trenutka kad vam je omogućeno da obavestite advokata.

Pravo da se neko obavesti za vaše zadržavanje

Imate pravo, na Vaš zahtev (na račun države) da se obavesti član Vaše porodice ili neko drugo lice po Vašem izboru, u najkraćem mogućem roku, za to gde se nalazite.

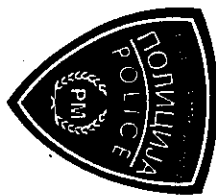
Pomoć od lekara

Ako patite od neke bolesti i vama je neophodan medicinski tretman to treba odmah saopštiti policiji. Ako policija oceni da vam je potrebna medicinska pomoć, ona će je obezbediti. Ali ako policija smatra da to nije potrebno, možete potražiti kontakt sa Vašim matičnim lekarom ili pomoć od Hitne pomoći.

Kontakt sa Vašom ambasadom

Ako ste strani državljanin, imate pravo da ostvarite kontakt sa ambasadom ili konzulatom Vaše zemlje. Policija će Vam pomoći da stupite u kontakt sa njima ili sa drugim predstavnikom koji ima diplomatski status i zastupa interese Vaše zemlje.

Ministria për punë të mbrendshme e Republikës së Maqedonisë

NJOHTIM PËR TË DREJTAT

Ky njohtim i përmban kushtet e përmbledhura në Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, Ligji për punët e mbrendshme, Ligjin për procedurën penale dhe Rregulloren për kryerjen e punëve në Ministrinë për punë të mbrendshme derisa jeni të privuar nga liria dhe jeni të mbajtur në polici. Nëse doni informata më detale mund të kërkontë që të konsultoheni me këto rregulla.

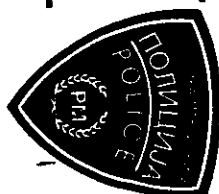
Teksti me shkronja të mëdha duhet t'u lexohet njëzëzve të cilët janë ndalur në polici nga ana e nëpunësit (oficerit) përkatës policor para se të jepet njohtimi.

KENI TË DREJTË :

1. TË KËRKONI TË JENI TË INFORMUAR, NË GJUHËN TË CILËN E KUPTONI, PËR SHKAQËT E PRIVIMIT NGA LIRIA SI DHE PËR ÇFARË AKUZOHENI
2. TË HESHTNI DHE TË MOS DËSHMONI KUNDËR VETVEHTES OSE MË TË AFËRMËVE
3. TË KONSULTOHENI ME AVOKAT DHE TË KENI KËSHILLTAR (AVOKAT) GJATË KOHËS SË TË PYETURIT
4. TË JETË E INFORMUAR FAMILJA YTE OSE NDONJË PERSON TJETËR ME KËRKESËN TËNDE
5. TË MUND TË KONTROLLOHENI NGA MJEKU
6. MË VONË SE 24 ORË DUHET TË DILNI PARA GJYQËTARIT

NË KËTO TË DREJTA MUND TË THIRRENI OSE ATË MUND TA BËNI NË ÇDO KOHË DERISA JENI TË MBATUR NË STACION POLICOR.

MINISTERIUMI BASHË ANDRUNE BUKJA KI REPUBLIKA MAKEDONIJA

SIKLJOVIBE BASHË NIJAMIA

Akava sikljovibe khedela o chinaviba saikjerde ko Republika Makedoniaro Konstitucionalni, Kanuni bashë andrune bukja, Kanuni bashi doshari-baskoro chani thaj ko Nijamalutno bashi kjeribe bukja taro Ministeriumi bashë andrune bukja djikobor sien ulavde taro tromalibe thaj astarde ki policija. Te manglen majdetalnikane informacije shaj te roden te konsultirinen akala hramome bukja.

O teksti bare shabdakoncar kamla pe te drabarel pe e astarde diengenjie tari rig taro djovapjalo policiaoro bukjarno angli te del pe lengje.

SI TUMEN NIJAMI:

1. TE OVEN HABERIKJERDE, KI CHIB SAVI PENDJARENA, BASHË KARANE SOSKJE SIEN ULAVDE TARO TROMALIBE THAJ BASHI SAVO THAJ TE OVEL DOSHALIBE MUJAL TUMENDE
2. MA TE KJEREN LAFI (TE TRAINEN) THAJ MA TE TAZDIVKJEREN MUJAL TUMENDE JA TUMARE PASHUTNENDE
3. TE LEN NASIJATI TARO AVUKATI THAJ TE OVEL TUMEN ARAKHUTNO KO PUCHARIBASKORO VAKTI
4. TE OVEL HABERIKJERDI TUMARI FAMILIJA JA AVER DJENO PALI TUMARO RODIPE
5. TE OVEN DIKHLJARDE TARTO SASLJARNO
6. MAJGECHI BASHI 24 ARIA TE AKHAREN TUMEN KO MAJSIGUTNO VAKTI JA ODOVA TE KJEREN KO SAVO TUMENDE VAKTI DIT KANA SIEN ASTARDE

Ndihma juridike

Mund të fitimi me avokat në çdo kohë, gofte dien apo natën.

Nëse nuk njihni avokat, ose nuk mund ta kontaktoni avokatin e Juaj, kërkonte ta shihni listën me avokat lokal. Avokati mundet të vi dhe T'u shohi në stacionin policor.

Nëse policia do T'u marrë në pyetje, mund të lypni që avokati të jetë i pranishëm. Para se të bisedoni me avokat policia mund t' u marrë në pyetje vetëm nëse avokati i juaj nuk paraqitet mbrenda dy (2) orëve prej momentit kur është i informuar. Prandaj, nëse avokati nuk paraqitet në kohën e duhur kërkoni që policia përsëri ta kontaktoj.

Nëse doni avokat menjëherë lajmëroni për atë nëpunësin policor përkatës. Mendim juridik mund të lypni në çdo kohë derisa jeni të mbajtur në stacion policor. Edhe sikur së pari t'i keni treguar policisë se nuk doni avokat, mund të nderroni mendje në çdo kohë. Policia atëherë do ta ndërprezi marrjen në pyetje për kohë jo më të gjatë se dy (2) orë prej momentit kur keni mudësi ta informoni avokatin.

E drejta që të informoni dikë për mbajtjen e juaj në stacion policor

Keni të drejtë sipas kërkesës Tuaj (me shpenzim shtetëror) të informohet anëtar i familje Suaj ose ndonjë person tjetër sipas zgjedhjes Tuaj, sa më shpejtë që të mundet, për atë se ku gjendeni.

Ndihmë mjekësore

Nëse vuani nga ndonjë sëmundje e cila lyp trajtim mjekësor duhet t'i tregoni policisë sa më parë që të mundeni. Nëse policia vlerëson se Ju duhet tretman mjekësor, policia do ta siguroj atë tretman. Por, edhe pse policia mund të konsideroj se nuk keni nevojë për ndihmë nga mjeku, gjithmonë mund të kërkoni kontakt dhe vizitë nga ana e mjekut Tuaj personal ose nga Ndihma e Parë.

Kontakt me ambasaden e Juaj

Nëse jeni shtetas i huaj, keni të drejtë që ta kontaktoni ambasaden ose konsullatën e shtetit tuaj. Policia do t'u ndihmoj që të kontaktoni me ambasaden ose konsullatën ose me ndonjë përfaqësues tjetër me status diplomatik i cili i përfaqëson interesat e shtetit tuaj.

Nijama Nka

Shaj te kieren lafi avukateja ko savo thaj te ovel vakti, di veskoro ja rakjakor Te na pendjarena avukati, ja nashit te kontaktirinen tumare avukateja, shaj t dikhen i patrin taro lokalnikane avukata. O avukati shaj te avel thaj te dikhe tumen ko policiakoro stacioni. Te mangjia i policija te puchjarel tumen, shaj t roden thaj o avukati te ovel tumencar, bizo angluno lafikjeribe e avukateja policija shaj te puchjarel tumen saide djikobor o avukati na alo ko roko taro aria taro vakti kana sine haberikjerd. Odoleskje, te na alo o avukati k haljovbaskoro roko, roden i policija palem te kontaktirinel le.

Te mangena avukati odova vakjerem e djovapjiale policiakere bukjarreskje Nijamalo nasijati shaj te roden ko savo thaj te ovel vakti djikana sien astarde Thaj te vakjergjen avgo drom e polisiakje kaj na mangena avukati, shaj t nevjaren o gndipe ko sakova vakti. I policija ki esavki chipota ka achavel puchjaribe bashi vakti na majlungeder tare 2 aria taro momenti kana si tume shajdipe te haberikjeren e avukate.

Nijami khoni te haberikjerel pe bashi tumaro astaribe

Si tumen nijami ko tumaro rodipe (ko rashtrakoro hardjipe) te haberikjer pe djeno tari tumari familija ja aver djeno pali tumaro alusaribe, so shi majsigate, bashi odova kote arakhena tumen.

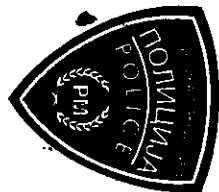
Sasjarneskiri arka

Te si tumen nasvalipe so rodela medicinakoro tretmani kamla pe te vakjere e policiakje so shaj majsigate. Te notikjergja i policija kaj si tumengje zaru medicinakiri arka i policija ka arakhel tumengje odova so rodena. Num: trujal thaj te gndinel i policija kaj nane tumen zaruri arka taro sasjarno sakan shaj te roden kontakti taro tumaro matikano sasjarno ja taro Avgo arka.

Kontakti tumare ambasadaja

Te sien jabane phuvjakoro rashtruto, si tumen nijami te kontaktirine tumare phuvjakere ambasadaja ja konzulateja. I policija ka pomashkar tumengje ko kontakti e ambasadaja ja konzulateja ja avere prezentente: diplomatikane statuseja savo arakhela tumare phuvjakere interesia.

Ministeriu ti lucrării interni -ali Republica Machedonia

URNIMI TI-NDREPTURI

Urnimica-cestă li-adună paragrafii tsi suntu tu Constituisia-ali Repub-lica Machedonia. Zăconea ti lucrării interni, Zăconea ti protsedura penală shi Ândriptaru ti fătseări-a lucrălor a Ministerliu ti lucrării interni anda hits cu libertatea loată shi tsănuts tu politzii. Cara s-vrets infòmatsii carna deliaiatu putets că ta s-căftats s-li consultats actii-aesti.

Textlu cu mări gramii lipseashi s-lă si dghivăsească-a tsilor tsănutsiji di partea-a functionarlu di politzii minti că s-hibă dată urnimica.

AVETS ÂNDREPTU:

1. S-HITS INFORMATS, PI-UNĂ LIMBĂ TSI U-ACĂCHISITS, TI FURNJILI TI-ALĂSARI FĂRĂ DI LIBERTATI SH-TI ITSIDO DI-ACUZATSII CONTRA VOI
2. S-TĂTSETS SHI S-NU MARTURISITS CONTRA INSHIVĂ ICĂ OAMINJLI-JA VOSHITSĂ
3. S-VĂ URNPISITS CU-AVUCAT SHI S-AVETS APURĂTOR, ATUMTSEA CÂNDU-A S-HITS ÂNTRIBATS
4. S-HIBĂ INFORMATĂ FAMILIEA-A VOASTĂ ICĂUN ALTU INSU TSI VA-L CĂFTATS VOI
5. S-HITS ASCULTAT DI IATRU
6. NAI MA-AMĂNAT TU 24 DI SĂHĂTS S-HITS SCOSHI DININTI DI GIUDICĂTOR

LA-AESTI-NTREPTURI PUTES S-APELATS DINĂOARĂ ICĂ-ATSEA S-U-ADRATS TU CAFI-UNĂ OARĂ PĂNĂ HTS TSÂNUT

Agitor Juridic

Putets să zburăts cu-avucatu tu cafi-ună oară, dzuva shi noaptea. Cara s-nu cămushlets un avucat, ică nu putets s-contactats cu-avucatu-a Vostru, căftats că s-u videts lista-a avucatslor di-a loclu. Avucatu poati că s-yină s-Vă veadă tu stashonea di politzii.

Fu că politisia-a s-va că s-Vă-ntreabă, putets s-căftats avucatu s-hibă-aclotsi. Făr di să zburăts cu-avucatu politisia poati s-Vă ljea la-ntribari mash fu că-avucatu nu vini tu-un chiro di dauă sähats di momentlu-anda fu informat. Ti-atsea, fu că-avucatu nu-a s-yină tu-ună oară tsi-i dichi căftats că politisia iara s-contacteadză cu el.

Fu că-a s-vrets dinăoară-avucat atsea s-lji-u spunets a functionarlu competentu-a politziliei. Bileam sh-fu că prota lji spusit a politziliei că nu vrets avucat, putets s-u-alăxits minduearea tu cafi-ună oară. Politisia tu-ahitari-un caz va s-dănăsească cu-ntribarea tu-un chiro nu ma multu di 2 sähats dit momentlu-anda u-avut ucazea că su-l informats avucatu.

Ândreptul că s-hibă informat vără ti tsănuearea-a voastră

Avets ândreptu că la căftarea-a Voastră (pi hărgili-a statlu) s-hibă informat un di membrilji a famililiei a Voastră ică un alu insu tsi-a lu-alidzets Voi, că s-poati ma-agonjea, ti-atsea că in Vă-aflats.

Agitor di iatru

Fu că-avets ună langoari tsi sh-caftă tratamentu medical lipseashi să-lji spunets a politziliei căt s-poati ma-agonjea. Fu că politisia-a u-află că Vă lipseashi-agitor medical, politisia-a s-asiguripsească aveari-ngătan. Ama, sh-tsicara că politisia-a s-lugursească că nu Vă-i lipsit agitor di iatru, toma putets s-căftats contactu shi vizită di iaturlu-a Vostru ică di Urgentsa.

Contactu cu-ambasada-a Voastră

Cara s-hits un bănăor xen, avets ândreptu s-li contactats ambasada ică consulatlu-a statlu a Vostru. Politisia-a vă-agută s-loats ligătură cu-ambasada ică consulatlu ică un alu reprezentantu cu status diplomatic cari li reprezentă interesili-a statlu a Vostru.

JPM

ТЕЛЕГРАМА

MVP - Кабинет на министерот
(испрејач)

Број 4043

Шифрирано - Отворено
(итност)

Датум10.07. 192002 год.

До: СИТЕ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ НА MVP

Во периодот од 15 до 19 Јули, 2002 година, во Република Македонија ќе престојува делегација на Европскиот Комитет против тортура. Во рамките на својот престој делегацијата ќе посети објекти на Министерството низ Републиката, со посебен акцент на полициските станици, а посебно ќе врши преглед на просториите за сместување на приведени и задржани лица.

Сите организациони облици на Министерството се должни да овозможат пристап на делегацијата до просториите и документацијата која ќе биде побарана од нивна страна, без непотребно задржување. При влезот во просториите на организациониот облик, членовите на делегацијата потребно е претходно да се легитимираат.

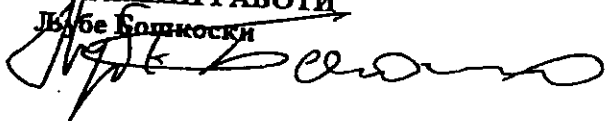
Членовите на делегацијата на Европскиот Комитет против тортура имаат право на пристап на територијата на земјата членка и движење без никакво ограничување, неограничен пристап до сите места каде има лица лишени од слобода, вклучувајќи го и правото на непречено движење во внатрешноста на тие места, добивање секакви информации за местата каде што се наоѓаат лицата лишени од слобода, добивање секакви податоци со кои располагаат, а кои му се потребни на Комитетот за вршење на задачата, можат да разговараат со лицата лишени од слобода без присуство на сведок, како и да стапат во контакт со секое лице за кое сметаат дека ќе им бидат дадени корисни податоци.

СЕ НАРЕДУВА во полициските станици да бидат отстранети сите нестандардни средства за присилба. Посебно да се обрне внимание на хигиената во просториите за задржување на лица, односно истата да биде на задоволително ниво.

Евиденциите кои се водат во организационите облици треба да се уредни, а посебно да се обрне внимание на ажурирањето на податоците во Стандардниот регистар за полициско приведување и задржување, и на барање на делегацијата истите да бидат презентирани.

Се предупредуваат непосредно одговорните старешини за преземање на обврските од предметната телеграма, дека секое непочитување на истите ќе биде санкционирано со најстроги мерки за одговорност за неисполнување на работните обврски.

МИНИСТЕР
ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
Љубе Бошкоски

примена на: датум _____, час и минут _____, примил _____

предал _____ датум _____ час и минут _____

Annex 3

ТЕЛЕГРАМА
МВР НА Р МАКЕДОНИЈА
Оддел за полиција
Бр. _____ 420
30.01.2002 година
Скопје

шифрирано-отворено
(итност)

ДО
СВР ЗА ГРАД СКОПЈЕ (СИТЕ ПС); СИТЕ СВР, ОВР И ПС; ПС-ОВ; СИТЕ ПС И ПО ЗА КИДГ; ПС – БПС (ПЕТРОВЕЦ И ДЕМИР КАПИЈА) И УПРАВА ЗА АНАЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Ве известуваме дека е изготвен Регистер за евидентирање на повикани, приведени и задржани лица (лишени од слобода) во просториите на ПС и ПО.

Регистрите ќе бидат дистрибуирани преку поштата на МЗР, а по добивање на истите раководителите на Одделенијата за полиција во СВР или од нив овластени старешини треба да организираат достава по еден примерок на секоја дежурна служба во ПС и ПО на своето подрачје.

Дежурните работници во ПС и ПО, задолжително треба да ги евидентираат во Регистерот сите повикани, приведени и задржани лица со впишување на причините, часот на доаѓање на лицето кое е повикано, приведено или задржано како и часот на престанок на причините, поучување на лицето на одредбите од чл. 3 од ЗКП, часот на известување на член од потесното семејство (доколку остварувањето на ова право е побарано), име и презиме на адвокатот кој е известен и присуствувал на испитувањето (доколку остварувањето на ова право е побарано) и име и презиме на лекарот кој остварил средба со лицето (доколку остварувањето на ова право е побарано).

Во Регистерот треба да се внесат и податоците на сите третираны лица по овој основ во ПС и ПО од 01.01.2002 година.

ПОТСЕКРЕТАР
ГЕНЕРАЛ НА ПОЛИЦИЈА
Ристо Галевски

примена на: датум _____, час и минут _____, примил _____ предал _____
датум _____, час и минут 30.1, примил 2.5

Т Е Л Е Г Р А М А

Шифрирано - Отворено

Биро за јавна безбедност

Бр. 5483

22.10.2001 год.

С к о п ј е

Посета СИР и ИИР на ИС во Република Македонија

Ве известуваме дека во Република Македонија во периодот од 21.10. до 27.10.2001 година ќе престојува делегација од »Европскиот Комитет за превенција на тартура и нечовечно или понижувачко постапување, или казнување«, која ќе врши посета на ИС и ИО во Р Македонија.

Посетите ќе се извршуваат континуирано во текот на 24 часа (дво-
Скопа:

Потребно е од Ваша страна на именовите на делегацијата да им се овозможи некретен пристап во сите простории на ИС и ИО, како и:

- да им се дадат секакви податоци за местото каде што се наоѓаат лица лишени од слобода;
- да им се овозможи посета по сопствена желба на сите места во кои се наоѓаат лица лишени од слобода, и неспречено движење во внатрешноста на тие места;

да им се дадат секакви податоци што им се потребни за извршување на нивните задачи.

ДИРЕКТОР

на Биро за Јавна безбедност

Горан Митевски

